

Dato
29-08-2018

Orienteringsskrivelse til kommuner om kriterier og hensyn ved fordeling af særtilskud efter § 19 for 2019

1. Indledning

Økonomi- og Indenrigsministeren yder årligt tilskud til kommuner i hovedstadsområdet, der har særlige økonomiske vanskeligheder, *jf. § 19 i Lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner (udligningsloven)*. En del af puljen er afsat til et særtilskud til Furesø Kommune i overensstemmelse med kommunens aftale med ministeriet om sammenlægning af Farum og Værløse Kommuner fra 2005. Tilskud til de øvrige hovedstadskommuner fordeles efter konkrete ansøgninger.

Der er i alt 15 kommuner, der for 2019 har søgt om tilskud i henhold til udligningslovens § 19. 9 kommuner har fået tildelt særtilskud efter § 19 på i alt 130 mio. kr.

I *afsnit 2* redegøres der nærmere for lovgrundlaget for særtilskudspuljen for vanskeligt stillede kommuner.

I *afsnit 3* redegøres for den nærmere konkretisering af de kriterier, der er lagt til grund for vurderingen.

I *afsnit 4* findes en omtale af de hensyn, som ministeriet i øvrigt har inddraget i sin vurdering.

I *afsnit 5* konkluderes vedrørende fordeling af tilskud.

2. Særtilskudspuljen for 2019

Den samlede tilskudspulje er ifølge udligningsloven fastsat til 0,05 pct. af beskatningsgrundlaget for kommunerne i hovedstadsområdet.

I tilknytning til tilskudsudmeldingen den 28. juni 2018 har Økonomi- og Indenrigsministeriet skrevet ud til kommunerne og på et overordnet niveau redegjort for de forhold, som der bl.a. ville blive lagt vægt på ved fordelingen af rammen. Det fremgik af brevet, at der ved vurderingen af kommunernes ansøgninger ville blive lagt vægt på bl.a. følgende hovedkriterier:

- Demografiske udfordringer
- Aktuelle økonomiske udfordringer
- Vedvarende økonomiske udfordringer

Hovedkriterierne har – ud fra forskellige vinkler – det formål at pege på nogle særlige udfordringer, som kan medføre et pres for supplerende ekstern finansiering i kommu-

nerne. Særligtildelingsfordelingen skal således ses som et supplement til det generelle tilskuds- og udligningssystem.

3. Konkretisering af kriterier

3.1. Kommuner med demografiske udfordringer

Dette hovedkriterium har fokus på de økonomiske udfordringer hos kommuner, der er præget af en betydelig befolkningsfremgang de seneste år og har en befolkningssammensætning, der medfører et udgiftspres.

Som underliggende kriterier for kommunernes opfyldelse af dette hovedkriterium indgår væksten i befolkningstallet fra 2016-2018, beskatningsgrundlaget for 2019, andel af 0-16-årige og 70+årige fra 2016-2018, andel af 80+årige i 2018 samt beskæftigelsesfrekvensen i 2017, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Kommuner med demografiske udfordringer

Kriterier

Høj vækst i befolkningstal 2016-2018.

Lavt beskatningsgrundlag pr. indbygger i 2019.

Ændringen i andelen af personer uden for den arbejdsdygtige alder er høj.

Andelen af 80+ årige er høj

Beskæftigelsesfrekvensen er lav

3.2. Kommuner med aktuelle økonomiske udfordringer

Dette hovedkriterium har fokus på kommunens mere øjeblikkelige økonomiske udfordringer.

Som underliggende kriterier indgår likviditeten (opgjort efter kassekreditreglen) i 2. kvartal 2018, ledigheden i 2017, den driftsmæssige balance i 2018 ifølge budgettet samt skattefinansierede bruttoanlægsudgifter fra 2013-2017, *jf. tabel 2*.

Tabel 2

Kommuner med aktuelle økonomiske udfordringer

Kriterier

Lav likviditet pr. indbygger, 2. kvartal 2018.

Høj ledighed, 2017

Svag driftsbalance pr. indbygger, 2018

Lave skattefinansierede bruttoanlægsudgifter pr. indbygger, 2013-2017

Særligt lave skattefinansierede bruttoanlægsudgifter pr. indbygger, 2013-2017

3.3. Kommuner med vedvarende økonomiske udfordringer

Nogle kommuner har økonomiske udfordringer, som må vurderes at være af mere vedvarende karakter.

Udfordringerne understreges af særligt høje overførselsudgifter, udgifter til børn og unge med særlige behov samt udgifter til førtidspension, et lavt beskatningsgrundlag som antages kan være medvirkende til et højt beskatningsniveau.

Som underliggende kriterier for kommunernes opfyldelse af dette hovedkriterium indgår beskatningsgrundlag i 2018 (statsgaranti) samt provenu fra selskabsskat, beskatningsniveau i 2018, langfristet gæld i 2017, overførselsudgifter, udgifter til børn og unge med særlige behov samt udgifter til førtidspension ud fra regnskab 2017, *jf. tabel 3*.

Tabel 3

Kommuner med vedvarende økonomiske udfordringer

Kriterier

1. a. Lavt beskatningsgrundlag pr. indbygger (2019)

og samtidigt:

1. b. lavt selskabsskatteprovener pr. indbygger i gennemsnit for perioden 2013-2017

Højt beskatningsniveau i 2018.

Høj langfristet gæld i 2017.

Høje udgifter til overførsler pr. 17-64-årig i regnskab 2017

Høje udgifter til børn og unge med særlige behov pr. 0-17-årig i regnskab 2017

Høje udgifter til førtidspension pr. 17-64-årig i regnskab 2017.

4. Hensyn i øvrigt

Udover opfyldelsen af de ovenfor beskrevne hovedkriterier inddrages kommunernes ansøgninger samt en række øvrige forhold ved fordelingen af særtilskud efter § 19, herunder øvrige nøgletal. Bl.a. inddrages i fastsættelsen af særtilskud også udviklingen i øvrige tilskud.

5. Konklusion vedrørende fordeling af tilskud

Tilskud fordeles til de kommuner, der opfylder et vist antal af kriterierne i de tre hovedkriterier nævnt i afsnit 3.1.-3.3. I fastsættelsen af beløb indgår bl.a. kommunens ansøgning, kommunens størrelse, opfyldelsen af kriterier, eventuelle hensyn nævnt i afsnit 4 samt andre økonomiske nøgletal for kommunen.